

Danıştayın İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Doğan Sorumluluğunda, Ağır Hizmet Kusuru Koşulu İçtihadının Seyri: Bir İçtihat Analizi¹

The Development of the Council of State's Case-Law on the Gross Service Fault Requirement as a Condition for Administrative Liability Arising from Healthcare Services: A Case-Law Analysis

Ahmet Said YÜCESAN*

*Trabzon University, Faculty of Law

Öz

Bu çalışmada, Danıştay'ın idarenin sağlık hizmetlerinden doğan sorumluluğunda uzun süre benimsediği "ağır hizmet kusuru koşuluna" ilişkin içtihadın seyri incelenmektedir. Danıştay, riskli nitelik taşıyan ve zarar görenin hizmetten yararlanan konumunda bulunduğu sağlık hizmetleri bakımından, idarenin tazmin sorumluluğunun doğabilmesi için yalnızca hizmet kusurunun değil, belli bir ağırlığa ulaşmış hizmet kusurunun varlığını aramıştır. Bununla birlikte içtihat zamanla bazı yönlerden daralmıştır. Danıştay 10. Dairesinin yakın tarihli kararları, genel olarak, sağlık hizmetlerinde idarenin tazmin sorumluluğunun doğması bakımından ağır hizmet kusuru koşulu yerine hizmet kusurunu yeterli görmektedir. Bununla birlikte Daire, bu dönüşüme rağmen sağlık hizmetlerinden doğan zararlar bakımından idarenin kusursuz sorumluluğuna başvurulmasını kabul etmemektedir.

Abstract

This study examines the development of the Council of State's case-law concerning the "gross service fault requirement" as a condition for the liability of the administration arising from healthcare services. With respect to healthcare services that involve inherent risks and in which the injured person is in the position of a beneficiary of the service, the Council of State required, for the administration's compensatory liability to arise, not merely the existence of a service fault, but a service fault reaching a certain degree of gravity. Over time, however, this case-law narrowed in certain respects. The recent decisions of the Tenth Chamber of the Council of State generally indicate that, for the administration's compensatory liability to arise in healthcare services, the existence of a service fault is considered sufficient instead of the gross service fault requirement. Nevertheless, despite this transformation, the Chamber does not accept recourse to the strict liability of the administration in respect of damages arising from healthcare services.

Corresponding author: Ahmet Said YÜCESAN e-mail: ahmetsaidyucesan@trabzon.edu.tr

Received 23.04.2026 **Accepted** 04.06.2026 **Published** 09.06.2026

¹ Bu makalenin önemli bir bölümü, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalında yazılan "İdarenin Sorumluluğunun Koşulu Olarak Ağır Hizmet Kusuru" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Giriş

Danıştay, birçok kararında “hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı” ve “zarar görenin hizmetten yararlanan konumunda olduğu”² sağlık hizmetleri açısından idarenin sorumlu tutulabilmesi için belirli bir ağırlıktaki hizmet kusurunun var olması gerektiğini ifade etmiştir³. Bu kapsamda Danıştayın en sık kullandığı gerekçelendirme şekillerinden biri şöyledir:

“İdare hukukunun ilkeleri ve Danıştayın yerleşik içtihatlarına göre, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı hallerde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için, zararın, idarenin açık ve belli bir ağırlıktaki hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.”

Bu gerekçelendirme şekline, 15. Dairenin 2019 yılında kapatılması üzerine sağlık hizmetlerinden kaynaklanan tam yargı uyuşmazlıklarını iş bölümü uyarınca incelemeye başlayan Danıştay 10. Dairesinin 2025 tarihli iki kararında da aynen rastlanmaktadır⁴.

² YAYLA, Danıştayın bu bağlamda ileri sürdüğü “zarar görenin hizmetten yararlanan olması” ifadesinin, “zarar görenin hizmetten özel olarak yararlanan olması” şeklinde anlaşılabilceğini belirtmektedir. (YAYLA Ahmet, İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015, s.171). Gerçekten idarenin her faaliyetinin kamu yararına yönelik olması gerektiği düşünüldüğünde bu kabul makul görünmektedir.

³ Danıştay 15. D., E., 2016/6904, K., 2018/8416, 20.12.2018, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 13/03/2026). Aynı yönde bkz. Danıştay 15. D., E., 2013/8184, K., 2018/3299, 3.4.2018; 15. D., E., 2017/750, K., 2018/2216, 6.3.2018; 15. D., E., 2016/8632, K., 2017/6996, 28.11.2017; 15. D., E., 2017/1238, K., 2017/6239, 2.11.2017; 15. D., E., 2016/7912, K., 2017/841, 21.2.2017; 15. D., E., 2015/4685, K., 2017/1614, 6.4.2017; 15. D., E., 2014/5674, K., 2016/1586, 10.03.2016; DİDDGK, E., 2004/721, K., 2007/2030, 18.10.2007, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 11/01/2026). Benzer yönde bkz. İzmir BİM, 6. İDD, E., 2017/320, K., 2017/315, 28.2.2017; İstanbul BİM, 8. İDD, E., 2017/1046, K., 2017/2123, 22.11.2017; Ankara BİM, 10. İDD, E., 2017/551, K., 2017/755, 27.9.2017, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 11/2/2026). Danıştay eski tarihli bazı kararlarında yalnızca sağlık hizmetinin içerdiği riskten ya da tehlikeden bahsettiği, zarar görenin hizmetten yararlanan konumunda olmasından bahsetmediği de görülmektedir. Danıştay 10. D., E., 2004/6540, K., 2007/4237, 19.09.2007, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 22/10/2021); DİDDGK, E., 2004/721, K., 2007/2030, 18.10.2007, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 1/1/2026); Danıştay 10. D., E., 1995/3058 K., 1995/6698, 25.12.1995, BERKET BAŞ Zuhâl, “Sağlık Hizmetleri Dolayısıyla İdarenin Sorumluluğu”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, Ankara, 2009, ss. 637-659, s. 645. Danıştayın bu yöndeki birçok kararı için ayrıca bkz ATAY Ender Ethem / ODABAŞI Hasan, Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, 2. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2010, s. 558 vd.

⁴ Danıştay 10. D., E. 2022/8759, K. 2025/4845, 27/10/2025: “İdare hukukunun ilkeleri ve Danıştayın yerleşik içtihatlarına göre, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı hallerde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için, zararın, idarenin açık ve belli bir ağırlıktaki hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.”; 10. D., E. 2025/316, K. 2025/4846, 27/10/2025: “İdare hukukunun ilkeleri ve Danıştayın yerleşik içtihatlarına göre, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı hallerde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için, zararın, idarenin açık ve belli bir ağırlıktaki hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.” Hatta Danıştayın yine 2025 tarihli bir kararında güvenlik hizmeti bakımından da benzer gerekçeler ile ağır hizmet kusuru koşulu benimsenmiştir. İlgili karar şu ifadeleri içermektedir: “(...) İdare Hukuku ilkeleri ve Danıştay’ın yerleşik içtihatlarına göre, sunulan hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı durumlarda, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için, zararın, idarenin “ağır hizmet kusuru” sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. Bünyesinde risk taşıyan hizmetlerden olan güvenlik hizmeti nedeniyle uğranılan

Görüldüğü üzere Danıştay, yukarıda zikrettiğimiz kararlarında sağlık hizmetlerinden doğan zararlar bakımından hizmet kusurunun varlığı ile yetinmemekte; sorumluluğun doğabilmesi için kusurun belirli bir ağırlığa ulaşmasını aramaktadır. Başka bir ifadeyle, sağlık hizmetinin yürütülmesinde her türlü aksaklık idarenin tazmin sorumluluğunu doğuran bir neden olarak görülmemekte, hizmetin kuruluşu veya işleyişindeki eksikliğin belirli bir ağırlıkta olması gerekmektedir. Bu kapsamda idarenin ancak ağır hizmet kusurunun bulunması durumunda sorumlu tutulabilecek olmasını “ağır hizmet kusuru koşulu” olarak isimlendirmektediriz.

Danıştay Başkanlık Kurulunun 07/03/2019 tarihli kararıyla Danıştay 15. Dairesinin kapatılması ve dava daireleri arasındaki iş bölümünün yeniden belirlenmesi üzerine, sağlık hizmetlerinden kaynaklanan tam yargı uyuşmazlıklarının temyizen incelenmesi görevi Danıştay 10. Dairesinin görev alanına girmiştir.

Aşağıda öncelikle Danıştay’ın ağır hizmet kusuru koşulunu hangi kavramlarla ifade ettiği incelenecek, ardından bu koşulun tıbbi müdahale dışında kalan faaliyetler ve tıbbi organizasyon alanında nasıl daraltıldığı gösterilecektir. Sonrasında, Danıştay’ın, eski ve yeni tarihli kararlarında, *zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde* idarenin sorumluluğu bakımından hizmet kusurunun varlığını aramasının anlamı incelenecektir.

1. Ağır Hizmet Kusuru mu Açık Hizmet Kusuru mu?

Danıştay bazı kararlarında, idarenin “riskli” sağlık hizmetlerinden ancak “açık hizmet kusurunun” varlığı hâlinde sorumlu tutulabileceğinden bahsetmektedir⁵. Kanaatimizce Danıştay burada açık hizmet kusuru kavramı ile, “ağır hizmet kusurunu” kastetmektedir. Buna göre söz konusu kararlarda “açık hizmet kusuru” ifadesi, hizmet kusurunun kolaylıkla tespit edilebilir olmasından ziyade, kusurun sorumluluğu doğurabilecek ölçüde belirgin ve yoğun nitelik taşımasını ifade edecek şekilde kullanılmaktadır. Başka bir ifadeyle Danıştay’ın bu kararlarında aradığı husus, hizmet kusurunun esas itibarıyla ispat veya görünürlük derecesi değil, idarenin

---

zararın tazmini de, kural olarak, ancak idarenin kusurunun açık ve belirgin olması halinde mümkündür.”; Danıştay 8. D., E. 2022/3972, K. 2025/1247, 20/02/2025, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 2/2/2026).

⁵ “Yapısında risk oranı yüksek sağlık hizmetleri nedeniyle idarenin hukuki sorumluluğunun kabulü ise, yürütülen hizmetin niteliği itibarıyla ancak hizmetin kusurlu işletildiğinin açık bir hizmet kusurunun bulunduğu saptanması halinde mümkündür.” Danıştay 10. D., E., 1982/2696 K., 1986/73, 23.1.1986, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 3/3/2026); “Sağlık hizmetlerinin bünyesinde risk taşıyan bölümü tedavi hizmetleri olup; teşhis ve tedavide hizmetin niteliği gereği doğal kabul edilebilecek hatalar dışında tedavinin tıbbi gereklere uygun olmadığına ilişkin açık ve belirgin kusurlar idarenin tazmin sorumluluğunu gerektirecektir.” Danıştay 10. D., E., 2008/950, K., 2011/6169, 30.12.2011, UYAP’tan aktaran: AKGÜL Aydın, “İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Doğan Tazmin Sorumluluğu ve Danıştay’ın Yeni Yaklaşımı”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, S. 1, 2016, ss. 269-302, ss. 281-282.

sorumluluğunu doğuracak kusurun belli bir ağırlığa ulaşmış olmasıdır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, Fransız idari yargı mercilerinin de idarenin her kusurunun sorumluluğunu doğurmayacağını “açık kusur”, “açık ve özel ağırlıktaki kusur”, “özel ağırlıklı kusur” gibi deyimler kullanarak ifade ettikleri gözlenmektedir⁶.

2. İctihadın Kapsamında Daralma

Danıştay bazı sağlık hizmetlerinde ağır hizmet kusuru koşulunun uygulama alanını çeşitli yönlerden sınırlandırmıştır. Bu kapsamda Danıştay, tıbbi müdahale dışında kalan iş ve işlemler açısından bu koşuldaki vazgeçmiştir⁷. Örneğin Danıştay, sağlık hizmetlerinde aydınlatma, temizlik vb. faaliyetlerin gereği gibi yapılmaması⁸ ve hastanın başka bir hastaneye sevkinin yanlışı⁹ ya da geç yapılması¹⁰ dolayısıyla idarenin sorumlu tutulabilmesi için hizmet kusurunun varlığını yeterli saymıştır. Bunun yanında Danıştay, tıbbi müdahale içinde değerlendirilmekle birlikte “tıbbi operasyon” kapsamına dahil edilemeyecek birtakım bakım, gözetim ve yan müdahalelerden ibaret olan “tıbbi organizasyon” faaliyetlerinde bu koşuldaki vazgeçmiştir¹¹. Danıştay bu konuya ilişkin yaklaşımını, 28.11.2016 tarihinde Adalet Bakanlığı aracılığıyla AİHM’e ilettiği bir yazıda¹² da şu şekilde açıklamaktadır:

“Sağlık hizmetlerinden doğan tam yargı davalarında ameliyat hizmetleri, bünyesinde taşıdığı risk nedeniyle ağır hizmet kusuru rejimi kapsamında değerlendirilmektedir. Bunun dışında idari yargıda açılan tam yargı davalarının ağır hizmet kusuru ile bağlantılı olarak incelenmesi söz konusu değildir. Sağlık hizmetlerinden doğan tam yargı davalarında da – ameliyatlardan hariç – hizmet kusuru rejimi kapsamında incelenmektedir. Hastane ve ekipmanları, cihazlar ile ilgili bazı normlara riayet edilmemesi de organizasyon kusuru kapsamında değerlendirilmektedir.”

⁶ XAVIER Delcros / BERTRAND Delcros, Fransa’da ve İngiltere’de İdarenin Sorumluluğu, Çev. Turgut Candan, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1984, s. 18.

⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz. ÇELİK Miraç, “İdarenin Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesinden Kaynaklanan Sorumluluğu”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2013, s. 105 vd.; ERSÖZ Ahmet Kürşat, İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Sorumluluğu, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2012, s. 81 vd.

⁸ Danıştay 10. D., E. 2003/4153, K. 2006/5848, 20/10/2006, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 16/02/2026).

⁹ Danıştay 15. D., E. 2013/11764, K. 2018/3886, 19/04/2018, Danıştay Dergisi, S. 149, s. 282 vd.

¹⁰ Danıştay 15. D., E. 2013/10719, K. 2018/4518, 07/05/2018, Danıştay Dergisi, S. 149, s. 288 vd.

¹¹ Danıştay 10. D., E. 2005/3719, K. 2007/4316, 24/09/2007 (ET. 01/03/2026). Aynı yönde bkz. Danıştay 15. D., E. 2013/3865, K. 2014/1691, 12/03/2014, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 01/03/2026). Tıbbi organizasyon faaliyetleri hakkında karar örnekleri için bkz. ÇINARLI Serkan / KARAKOÇ Nurgül: “Tıbbi Uygulama Hatalarında Organizasyon Kusurunun Yeri”, Tıp Hukuku Dergisi, C. 6, S. 11, 2017, ss. 151-172, s. 164 vd.

¹² Bu yazı, Bezmialem Vakıf Üniversitesi’nin 14.12.2018 tarihinde düzenlediği Uluslararası Sağlık Hukuku Kongresi’nde Doç. Dr. Bayram Keskin tarafından yapılan “İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Doğan Sorumluluğu” başlıklı sunumdan alınmıştır.

Tıbbi organizasyon faaliyetinde ağır hizmet kusuru koşulundan vazgeçen Danıştay, 18.5.2007 tarihli bir kararında, idarenin bu faaliyetinde kusursuz sorumluluğunu kabul etmiştir. Danıştay, bu karara konu olayda “*ameliyat sırasında, ameliyat masasındaki ısıtıcı cihazın arızalanarak fazla ısınması nedeniyle, çocuğun vücudunda yanma meydana gelmesinin, beklenmeyen bir durum*” olması nedeniyle idarenin kusur sorumluluğu ortadan kalksa da zararın idareye “*atıf ve isnat kabiliyeti*” devam edeceğinden idarenin kusursuz sorumluluğunun devam edeceğini ifade etmiştir¹³.

Danıştay’ın ağır hizmet kusuru koşulunun uygulama alanını sınırlandırıcı bir tutum içinde olması, insan haklarının korunması yönünde olumlu bir adım olarak görülebilir. Bununla birlikte doktrinde Danıştay’ın bu koşulu benimsediği alanları belirlerken karmaşık ayrımlar getirmekten vazgeçip kolay olan yolu seçmesi ve idareyi herhangi bir ayırım yapmadan hafif kusurundan dâhi sorumlu tutması gerektiği ifade edilmektedir¹⁴.

Danıştay, sonraki tarihli bazı kararlarında tıbbi operasyonlar sırasında hastanın vücudunda yabancı cisim unutulması nedeniyle idareyi “*hizmet kusurundan*” sorumlu tutmuştur¹⁵. Kanaatimizce Danıştay’ın bu yöndeki kararlarında, oldukça ağır nitelikte bir hizmet kusurundan¹⁶ dolayı idareyi sorumlu tutarken “*ağır*” kelimesini kullanmaya gerek görmediği söylenebilir¹⁷.

---

¹³ Danıştay 10. D., E. 2004/9232, K. 2007/2720, 18/05/2007, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 16/3/2026). Çınarlı / Karakoç bu kararın Danıştayın sağlık hizmetlerinde idarenin kusursuz sorumluluğunu kabul ettiği taraflarınca bulunan “tek karar” olduğunu ifade etmektedir. ÇINARLI / KARAKOÇ, a.g.e., 167.

¹⁴ YILDIRIM Turan, “Sağlıkta İdarenin Sorumluluğu”, Sunay Akyıldız, Ahmet Nezh Kök, Turan Yıldırım, Tıp Hukuku Atölyesi, 1. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014, ss. 159-198, s. 179.

¹⁵ Danıştay 15. D., E. 2013/4502, K. 2016/4029, 06/06/2016, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 02/03/2026); 15. D., E. 2016/3705, K. 2013/5356, 23/05/2016, ERDEM Ümit, Danıştay Onbeşinci Daire (2016) Kararlarında Sağlık Hizmetlerinde İdarenin Tazminat Sorumluluğu, 1. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 49 vd.; 15. D., E. 2013/4502, K. 2016/4029, 06/06/2016; 15. D., E. 2013/5356, K. 2016/3705, 23/05/2016, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 14/03/2026).

¹⁶ Nitekim Danıştayın, hastanın vücudunda yabancı cisim unutulmasını “ağır hizmet kusuru” saydığı da görülmektedir. Danıştay 10. D., E. 2007/2965, K. 2008/4831, 25/06/2008, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 04/01/2026).

¹⁷ Karş. AKGÜL, “Danıştayın Yeni Yaklaşımı”, s. 282.

3. AKGÜL'ün İçtihat Değişikliği İddiasının Değerlendirilmesi

Danıştay bazı kararlarında sağlık hizmetlerinde ağır hizmet kusuru koşuluna verdiği gerekçeleri öne sürmesine rağmen idarenin “hizmet kusurunun” varlığı hâlinde sorumlu tutulabileceğini belirtmektedir. Örneğin, Danıştay 15. Dairesinin 18.02.2015 tarihli ve 2015/890 sayılı bir kararı¹⁸ şu ifadeleri içermektedir:

“İdare hukuku ilkeleri ve Dairemizin içtihatlarına göre, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı hallerde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. Bünyesinde risk taşıyan hizmetlerden olan sağlık hizmetinden yararlananın zarara uğraması halinde, bu zararın tazmini, idarenin hizmet kusurunun varlığı halinde mümkün olabilir”.

Doktrinde AKGÜL 15. Dairenin yukarıda yer verdiğimiz kararı ve benzeri örneklerden yola çıkarak Danıştay'ın içtihat değiştirdiğini ileri sürmüştür. Yazara göre Danıştay, sağlık hizmetlerinde ağır hizmet kusuru koşuluna ilişkin “yıllardır sürdürdüğü yaklaşımını” “nedenini açıklamaksızın” değiştirerek “hizmet kusurunu” idarenin sorumlu tutulabilmesi için yeterli saymaya başlamıştır¹⁹. Ancak bu kanaate katılmak mümkün değildir. Zira yazarın makalesinin yayımlandığı tarihten önceki ve sonraki dönemlerde Danıştay'ın yayımlanan kararları incelendiğinde, ağır hizmet kusuru koşuluna ilişkin içtihatla herhangi bir kesintiye rastlanmamaktadır.²⁰ Ayrıca Danıştay'ın benzer kararlarına bakıldığında, ilgili ifade şekli ile idarenin kusursuz olarak sorumlu tutulamayacağı²¹ ya da hizmet kusurunun tespit edilmesinde bilirkişi incelemesinin öneminin²² vurgulanmak istendiği anlaşılmaktadır²³.

¹⁸ Danıştay 15. D., E. 2013/4361, K. 2015/890, 18/02/2015, UYAP'tan aktaran: AKGÜL, “Danıştay'ın Yeni Yaklaşımı”, s. 279.

¹⁹ AKGÜL, “Danıştay'ın Yeni Yaklaşımı”, s. 279.

²⁰ Karş. AKÜZÜM Ural, “Danıştay Kararları Işığında Tıbbi Uygulama Hataları”, Tıp Hukuku Dergisi, C. 7, S. 13, 2018, ss. 71-90, s. 71-90; ŞAŞI Murat, Mülkiyet Hakkı İhlallerinde İdarenin Hukuki Sorumluluğu (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararları Işığında), 1. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019, s. 260.

²¹ Danıştay bir kararında ilk derece mahkemesinin sağlık hizmetlerinde idarenin kusursuz sorumluluğuna hükmettiği kararını bozarken şu tespitleri yapmıştır: “Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetlerinde, İdare'nin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.” Danıştay 15. D., E. 2015/9957, K. 2016/3880, 30/05/2016, ERDEM, “Onbeşinci Daire”, s. 44. Aynı yönde bkz. Danıştay 15. D., E. 2013/4490, K. 2016/3879, 30/05/2016; 15. D., E. 2013/4502, K. 2016/4029, 06/06/2016; 15. D., E. 2016/2388, K. 2016/4714, 29/09/2016; 15. D., E. 2013/4518, K. 2016/4034, 06/06/2016; 15. D., E. 2013/4462, K. 2016/4033, 06/06/2016, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 11/01/2026).

²² “Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetlerinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. (...) davacının tedavi süreci değerlendirilerek tedavisinde hizmet kusur olup olmadığı hususlarına dair olarak Adli Tıp Kurumu Kanunu uyarınca dosyanın Adli Tıp Genel Kuruluna gönderilerek saptanmasından sonra uyumsuzluğun çözümlenmesi gerekirken, eksik inceleme sonucu verilen kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.” Danıştay 15. D., E. 2013/4474, K. 2016/3697,

4. Yakın Tarihli Kararlar

Danıştay 10. Dairesi iki adet kararı dışındaki tespit edebildiğimiz tüm kararlarında *zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde* idarenin sorumluluğuna gidilebilmesi bakımından hizmet kusurunu yeterli görmüştür. Konuya ilişkin kararlar²⁴ genellikle şu paragrafı içermektedir:

“Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.”

10. Dairenin bu kararları artık gerçek bir görüş değişikliğine işaret ediyor gibi görünmektedir. Hatta 24.09.2025 tarihli kararda Daire, maddi tazminat bakımından “ağır hizmet kusuru”, manevi tazminat bakımından ise “hizmet kusuru” aranmasına yönelik ayrımı açıkça isabetsiz bulmuş; sağlık hizmetinin riskli niteliği ve zarar gören kişinin hizmetten yararlanan konumunda bulunması hâlinde dahi idarenin sorumluluğu bakımından ağır hizmet kusurunun aranmadığını, hizmet kusurunun varlığının yeterli olduğunu belirtmiştir. Bu yönüyle karar, ağır hizmet kusuru koşulunu yalnızca somut olay bakımından uygulamamakla kalmamakta; söz konusu koşulun sağlık hizmetlerinden doğan idari sorumlulukta genel bir sorumluluk şartı olarak kabul edilemeyeceğini de ortaya koymaktadır. İlgili karar²⁵ şu ifadeleri içermektedir:

“Her ne kadar, Bölge İdare Mahkemesi kararı ile esas yönünden usul ve hukuka uygun bulunan İdare Mahkemesi kararında; davalı idarenin "ağır hizmet kusuru" tespit edilemediğinden, davacının tazmini gereken maddi zararlarının söz konusu olmadığı, manevi tazminat istemi yönünden; davacı yakınına yapılan ameliyatın yaratabileceği muhtemel komplikasyonlar (riziko) konusunda yeterince bilgilendirilmemesi ve bu suretle kendisine uygulanan tedavinin yaratacağı riskleri dikkate alarak tedaviyi reddetme hakkını kullanmasının engellenmesi nedenleriyle, "hizmet kusuru" bulunan davalı idarenin davacıların duyduğu/duyacağı elem ve ızdıraplar nedeniyle manevi dünyasında meydana gelen zararları tazmini gerektiği

---

23/05/2016<https://kazanci.com.tr/> (ET. 11/01/2026). Aynı yönde bkz. Danıştay 15. D., E. 2013/12002, K. 2017/728, 15/02/2017; 15. D., E. 2016/467, K. 2016/4610, 21/09/2016, <https://kazanci.com.tr/> (ET. 11/01/2026).

²³ Karş. AKGÜL, “Danıştay’ın Yeni Yaklaşımı”, s. 280.

²⁴ Danıştay 10. D., E. 2022/3627, K. 2025/4891, 28/10/2025; 10. D., E. 2019/6741, K. 2021/4129, 20/09/2021; Danıştay 10. D., E. 2020/5605, K. 2024/62, 07/02/2024; 10. D., E. 2019/7337, K. 2023/8546, 19/12/2023; 10. D., E. 2019/6382, K. 2020/5605, 02/12/2020; 10. D., E. 2019/6458, K. 2020/6000, 09/12/2020; 10. D., E. 2019/6689, K. 2021/4128, 20/09/2021; 10. D., E. 2019/8794, K. 2023/4441, 13/09/2023; 10. D., E. 2019/5698, K. 2023/5889, 25/10/2023; 10. D., E. 2019/3533, K. 2019/3884, 14/05/2019, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 16/03/2026).

²⁵ Danıştay 10. D., E. 2022/2489, K. 2025/4087, 24/09/2025, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 6/03/2026).

şeklindeki gerekçeye yer verilerek maddi tazminata hükmedilebilme koşulu olarak "ağır hizmet kusuru", manevi tazminat yönünden ise "hizmet kusuru" aranılmasına yönelik bir ayrıma gidilerek karar verilmiş ise de; zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün hizmet kusuruna dayanması asli prensip olup idarenin zarardan sorumlu tutulabilmesi için ağır hizmet kusurunun varlığı aranmamaktadır."

10. Dairenin 28.10.2025 tarihli bir kararı ise bu dönüşümü destekleyen bir başka örnek olarak değerlendirilebilir. Bu kararda Danıştay, idarenin sorumluluğunu tartışırken yine sağlık hizmetinin riskli niteliğine ve zarar gören kişinin hizmetten yararlanan konumunda bulunmasına işaret etmiş; buna rağmen tazmin yükümlülüğünün doğması bakımından "ağır hizmet kusuru"ndan değil, "hizmet kusuru"ndan söz etmiştir. Üstelik somut olayda Adli Tıp Kurumu raporunda ilgili tıbbi eylemlerin tıp kurallarına uygun olmadığı yönünde görüş bildirilmiştir. Bu nedenle kararda kullanılan "hizmet kusuru" ibaresini, yukarıda AKGÜL'ün yaklaşımını değerlendirirken zikrettiğimiz kararların bazılarında olduğu gibi yalnızca kusurun bilirkşi incelemesiyle ortaya konulması gerektiğine ilişkin usuli bir vurgu olarak değerlendirmek güçtür. Söz konusu kararda²⁶ aynen şu ifadeler yer verilmiştir:

---

²⁶ Danıştay 10. D., E. 2022/3623, K. 2025/4890, 28/10/2025, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 16/3/2026). Karş. Danıştay 10. D., E. 2019/3533, K. 2019/3884, 14/05/2019, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 16/3/2026): "Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. / Bu nedenle, Mahkemece öncelikle davacının fenilketonüri hastalığının olup olmadığını yani zararın varlığının somut olarak ortaya konulması gerekmektedir. İddia edilen yönde bir zararın varlığının tespiti halinde bozma kararının gerekçesinde belirtildiği şekilde idarenin tazmin sorumluluğu ortaya çıkacaktır. / Açıklanan nedenlerle, davacı K2'in fenilketonüri hastalığının bulunup bulunmadığının tespiti açısından davalı idare dışında bir üniversite hastanesinden K2 muayene edilmek ve gerekli tahliller yaptırılmak suretiyle alınacak rapor ile zarar somut olarak ortaya konulduktan sonra karar verilmesi gerektiği noktası belirtilmek suretiyle düzeltme istemine konu Daire kararının hukuk ve usule uygun olduğu, düzeltilmesini gerektirecek bir halin bulunmadığı sonucuna varılmıştır."; 10. D., E. 2022/5590, K. 2025/5545, 26/11/2025, <https://karararama.danistay.gov.tr/> (ET. 12/1/2026): "Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. (...) Bu durumda, uyuşmazlığın çözümü için yeterli olmayan bilirkşi raporuna dayalı olarak eksik inceleme sonucu davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararına yönelik davacılar tarafından yapılan istinaf başvurusunun reddi yolundaki Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır."; 10. D., E. 2022/3626, K. 2025/5004, 05/11/2025, <https://karararama.danistay.gov.tr/> (ET. 11/03/2026): "Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. (...) Bu nedenle, Adli Tıp Üst Kurulundan, tarafların iddialarının dikkate alındığı, yukarıda belirtilen hususların karşılandığı, tutarlı, anlaşılır ve bilimsel değerlendirmeler içeren bir rapor alınarak olayda hizmet kusuru bulunup bulunmadığı belirlenmelidir."; 10. D., E. 2022/6476, K. 2025/4941, 03/11/2025, <https://karararama.danistay.gov.tr/> (ET. 1/03/2026): "Davacıların iddia ve itirazlarının ayrıntılı şekilde açıklamasını içerir yeni bir bilirkşi incelemesinin Adli Tıp Üst Kurulu tarafından, aralarında endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzmanının da bulunduğu heyet tarafından yapılması gerekmektedir.

“İdare Mahkemesince olayda hizmet kusuru bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla bilirkişiliğine başvurulmuş Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas Kurulunca düzenlenen ... tarih ve ... sayılı raporda(...) eylemlerin tıp kurallarına uygun olmadığı” yönünde görüş bildirilmiştir. (...) Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. (...) Temyizen incelenen Bölge İdare Mahkemesi kararının, maddi tazminat istemine ilişkin kısmı usul ve hukuka uygun olup, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenleri kararın anılan kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.”

5. Danıştay’ın, Risk Taşıyan Sağlık Hizmetinden Yararlananların Uğradığı Zararlardan, İdarenin Kusursuz Sorumluluğunu Reddetmesi

Danıştay sağlık hizmetlerinde ağır hizmet kusuru koşulunu benimsediği birçok kararında, idarenin kusursuz sorumluluğuna dayalı olarak tazminata hükmedilmesinin isabetli olmayacağını ifade etmektedir²⁷. Danıştay’ın bu yöndeki bir kararı²⁸ şu ifadeleri içermektedir:

“(...) bünyesinde c ilgililerin uğradıkları zararların tazmini, olayda idarenin ağır hizmet kusurunun belirlenmesi şartına bağlıdır. Dolayısıyla bünyesinde risk taşıyan sağlık hizmetini yürüten idarenin hizmetten yararlanan ilgiliye karşı tazmin sorumluluğu, sadece hizmetin kusurlu işletilmesi halinde değil, ağır hizmet kusurunun saptanması halinde mümkündür. (...) idarenin hizmet kusuru bulunmadığı Adli Tıp Kurumunca belirtildiğinden, davalı idarenin tıp kurallarına uygun olarak yürüttüğü tespit edilen hizmetten dolayı maddi ve manevi tazminata mahkum edilmesi mümkün değildir. Bu bakımdan İdare Mahkemesince, idarenin eylemi ile gerçekleşen zarar arasında illiyet bağı bulunduğundan bahisle kusursuz sorumluluğa dayalı olarak tazminata hükmedilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır.”

Bu durumda, uyuşmazlığın çözümü için yeterli olmayan bilirkişi raporuna dayalı olarak eksik inceleme sonucu davanın reddi yolunda verilen ... İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddine ilişkin temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi... İdari Dava Dairesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.”

²⁷ Danıştay 10. D., E. 1982/2696, K. 1986/73, 23/01/1986, <https://karararama.danistay.gov.tr/> (ET. 11/03/2026); 15. D., E. 2015/2684, K. 2016/988, 18/02/2016; 15. D., E. 2015/8936, K. 2016/1604, 10/03/2016, ERDEM, “Onbeşinci Daire”, s. 181 vd., s. 210 vd.; 10. D., E. 1999/3878, K. 2000/5131, 10/10/2000; 10. D., E. 1999/3878, K. 2000/5131, 10/10/2000, BAL Yakup / ŞAHİN Yahya / KARABULUT Mustafa, Danıştay 10. Dairesi’nin Tazminat Davalarına İlişkin Seçilmiş Kararları, Seçkin Yayınları, Ankara, 2003, s. 376-380; 10. D., E. 1990/868, 27/03/2002’den aktaran: HAKERİ Hakan, “Tıp Hukukunda Komplikasyon Malpraktis Ayrımı”, Toraks Cerrahisi Bülteni, C. 5, 2014, ss. 23-28, s. 24.

²⁸ Danıştay 15. D., E. 2014/8649, K. 2015/410, 29/01/2015, BERBEROĞLU YENİPİNAR Filiz, İdare ve Vergi Mahkemelerinde Bilirkişilik, 1. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara, 2017, sS. 100-101.

Danıştay'ın sosyal risk ilkesi çerçevesinde idari davranış ile zarar arasında illiyet bağının bulunmamasına rağmen idareyi sorumlu tutabilmesine²⁹ karşı ağır hizmet kusuru koşulundan vazgeçmemesinin hukuk devleti ilkesine aykırı oluşu belirtilmiştir³⁰. GÜRAN, bünyesinde birtakım “doğal mesleki riskler” barındıran sağlık hizmetlerinde, idarenin sorumlu tutulabilmesi için ağır hizmet kusurunu arayan yaklaşımın, kusursuz sorumluluk kuramına özellikle risk/sosyal risk alanına kaydırılması gerektiğini “kaçınılmaz” bulmaktadır³¹. YAŞAR ise deprem nedeniyle dâhi idarenin sorumluluğu gündeme getirilirken, ağır hizmet kusurunun varlığının idarenin sorumluluğunun koşulu olarak görülmesinin mantığının olmadığını ifade etmektedir³².

Bu noktada Danıştay'ın idarenin riskli sağlık hizmetinden yararlanan kişilere verdiği zararlardan kusursuz sorumluluğuna karar verilmesinin isabetli olmadığı yönünde verdiği 2016/3878 sayılı ve 30.05.2016 tarihli kararının³³ karşı oyundaki bazı ifadeler yer vermeyi uygun buluyoruz:

“(...) Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında ise, “İdarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu” hükme bağlanmaktadır. (...) Devlet ve devlet'in müstakil organları ile “fertler” arası ihtilaf mukayeselerinde; “idare” güç ve otoritenin sembolü ancak hukuki kaideleri ile mukayyet kamu tüzel kişiliği olarak varlığını devam ettirdiği halde, karşısında yer alan “fertler” ise idareye çok daha güçsüz ve zayıf ancak idare tarafından hayatı istikametlendirilen ve yönetilen muhataplar olarak var olurlar. Hal böyle olunca; 15 yaşında bir çocuğa sunulan bir sağlık hizmeti neticesinde, kendisini ömür boyu takip edecek bir arazla (felaketle) karşı karşıya bırakılmasında çocuk ve ailesine ait bir kusur olmadığı hususunda herkes hemfikirdir. (...) Uluslararası Sözleşmeler, hak, hukuk, ve adalet mefhumları muvacehesinde; ortaya çıkan bu zararı ve neticelerini idareye göre çok daha güçsüz durumda bulunan ve tam teşekküllü Hastane'ye müracaattan başka

²⁹ Danıştay 15. D., E., 2016/3475, K., 2018/8111, 05/12/2018, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 8/3/2026).

³⁰ YILDIRIM, “Sağlıkta İdarenin Sorumluluğu”, s. 162.

³¹ GÜRAN Sait, “Hekimin Faaliyetinden Devletin Sorumluluğu”, Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler V. Sempozyumu, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982, ss. 77-87, s. 85-86. Aynı yönde bkz. ODYAKMAZ Zehra, “İdare Hukuku Açısından Hasta Uygulamaları”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 5, 2011, ss. 1-57, s. 20 vd.

³² YAŞAR Hasan Nuri: “İdarenin Sorumluluğuna İlişkin Düşünceler”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 66, S. 1, 2008, ss. 201-219, s. 215.

³³ Danıştay 15. D., E. 2013/4487, K. 2016/3878, 30/05/2016, Karşı oy, ERDEM, “Onbeşinci Daire”, s. 45 vd. Benzer ifadeler Danıştayın başka bir kararının karşı oyunda, idarenin sağlık hizmetlerinden kaynaklanan kusur sorumluluğunun geniş yorumlanmasına temel olacak şekilde kullanılmıştır. Danıştay 15. D., E. 2013/4485, K. 2016/3892, 30/05/2016, karşı oy, ERDEM, “Onbeşinci Daire”, s. 41-42. Danıştay, başka bir kararında ise ilk derece mahkemesinin idareyi sağlık hizmetlerinden kusursuz olarak sorumlu tuttuğu kararını oyçokluğuyla bozmuştur. Fakat kararın karşı oyunda ilk derece mahkemesinin kararının onanması gerektiği ifade edilmektedir. Danıştay 15. D., E. 2015/9957, K. 2016/3880, 30/05/2016, karşı oy, ERDEM, “Onbeşinci Daire”, s. 43 vd.

hiçbir kusur izafe edilemeyen, mağdur çocuk ve ailesine tahmil etmek (yüklemek), hiçbir hakkaniyet kaidesiyle bağdaşmadığından tazminatın külliyen reddine yönelik, alınan çoğunluk kararına iştirak etmiyorum.”

Yukarıdaki başlıkta belirttiğimiz üzere 10. Daire, yakın tarihli kararlarında, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde idarenin sorumlu tutulabilmesi için “hizmet kusurunun” varlığını gerekli ve yeterli bulmaktadır. Şu hâlde Daire, ilgili hizmetler bakımından idarenin kusursuz sorumluluğuna başvurulmasını mümkün görmemektedir. Hatta bu durum Dairenin 2023 tarihli bazı kararlarda açıkça ortaya konmaktadır. Bu kararlardan biri³⁴ şu ifadeleri içermektedir:

“Zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde ise, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir. / Bu haliyle; uyuşmazlıkta, temyize konu karar ile kusursuz sorumluluk ilkesine dayanılarak davacı lehine manevi tazminata hükmedilmesinde hukuki isabet bulunmadığı kuşkusuzdur.”

Sonuç

Danıştay’ın ağır hizmet kusuru koşuluna ilişkin içtihadının gelişim seyri, kademeli bir daralma ve dönüşüm süreci olarak okunmalıdır. İlk dönemde Danıştay, sağlık hizmetlerinin riskli niteliğini ve zarar görenin hizmetten yararlanan konumunda bulunmasını gerekçe göstererek, idarenin sorumluluğu için olağan hizmet kusurunu yeterli görmemiş; zararın “ağır hizmet kusuru”, “açık hizmet kusuru” veya “açık ve belli bir ağırlıktaki hizmet kusuru” sonucunda meydana gelmesini aramıştır.

Sonraki aşamada ise Danıştay’ın, tıbbi müdahale dışında kalan faaliyetler, hastanın sevki, aydınlatma yükümlülüğü, temizlik, bakım-gözetim ve tıbbi organizasyon faaliyetleri bakımından ağır hizmet kusuru koşulunu aramaması, içtihadta ilk daralmayı göstermektedir. Bu daralma, Danıştay’ın ağır hizmet kusuru koşulunu sağlık hizmetlerinden doğan tüm zararlar bakımından mutlak ve değişmez

---

³⁴ Danıştay 10. D., E. 2019/8808, K. 2023/2424, 08/05/2023, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 8/1/2026). Aynı yönde bkz. Danıştay 10. D., E. 2019/8794, K. 2023/4441, 13/09/2023, <https://www.lexpera.com.tr> (ET. 8/1/2026): “(...) zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için, zararın, idarenin hizmet kusuru sonucunda meydana gelmiş olması gerektiği açık olup; temyize konu karar ile kusursuz sorumluluk ilkesine dayanılarak davacılar lehine manevi tazminata hükmedilmiş olmasında da hukuki isabet bulunmamaktadır.”

bir sorumluluk şartı olarak sürdürmediğini; koşulun uygulama alanını zaman içinde belirli faaliyet türleriyle sınırladığını ortaya koymaktadır.

Yakın tarihli kararlar birlikte değerlendirildiğinde, 10. Dairenin tespit edilebilen kararlarında genel olarak sağlık hizmetlerinde idarenin sorumluluğu için ağır hizmet kusuru şartını aramadığı, bunun yerine hizmet kusurunu yeterli gördüğü anlaşılmaktadır. Bununla birlikte söz konusu dönüşüm, Danıştay'ın sağlık hizmetlerinden doğan zararlar bakımından kusursuz sorumluluk rejimine yöneldiği anlamına gelmemektedir. Aksine Daire, ağır hizmet kusuru koşulundan uzaklaşırken dahi idarenin tazmin yükümlülüğünün bir kusur temeline dayanması gerektiğini kabul etmekte; hizmetin riskli niteliğini kusursuz sorumluluğa bağlamamaktadır.

Kaynakça

- AKGÜL Aydın, "İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Doğan Tazmin Sorumluluğu ve Danıştay'ın Yeni Yaklaşımı", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 20, S. 1, 2016, ss. 269-302 (*Danıştay'ın Yeni Yaklaşımı*).
- AKÜZÜM Ural, "Danıştay Kararları Işığında Tıbbi Uygulama Hataları", Tıp Hukuku Dergisi, C. 7, S. 13, 2018, ss. 71-90.
- ATAY Ender Ethem / ODABAŞI Hasan, Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları, 2. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2010.
- BAL Yakup / ŞAHİN Yahya / KARABULUT Mustafa, Danıştay 10. Dairesi'nin Tazminat Davalarına İlişkin Seçilmiş Kararları, Seçkin Yayınları, Ankara, 2003.
- BERBEROĞLU YENİPİNAR Filiz, İdare ve Vergi Mahkemelerinde Bilirkişilik, 1. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara, 2017.
- BEREKET BAŞ Zuhul, "Sağlık Hizmetleri Dolayısıyla İdarenin Sorumluluğu", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sempozyumu, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, Ankara, 2009, ss. 637-659.
- ÇELİK Miraç, "İdarenin Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesinden Kaynaklanan Sorumluluğu", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2013.
- ÇINARLI Serkan / KARAKOÇ Nurgül, "Tıbbi Uygulama Hatalarında Organizasyon Kusurunun Yeri", Tıp Hukuku Dergisi, C. 6, S. 11, 2017, ss. 151-172.

- ERDEM Ümit, Danıştay Onbeşinci Daire (2016) Kararlarında Sağlık Hizmetlerinde İdarenin Tazminat Sorumluluğu, 1. Bası, Legal Yayıncılık, İstanbul, 2017 (Onbeşinci Daire).
- ERSÖZ Ahmet Kürşat, İdarenin Sağlık Hizmetlerinden Kaynaklanan Sorumluluğu, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- GÜRAN Sait, "Hekimin Faaliyetinden Devletin Sorumluluğu", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler V. Sempozyumu, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982, ss. 77-87.
- HAKERİ Hakan, "Tıp Hukukunda Komplikasyon Malpraktis Ayrımı", Toraks Cerrahisi Bülteni, C. 5, 2014, ss. 23-28.
- ODYAKMAZ Zehra, "İdare Hukuku Açısından Hasta Uygulamaları", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 5, 2011, ss. 1-57.
- ŞAŞI Murat, Mülkiyet Hakkı İhlallerinde İdarenin Hukuki Sorumluluğu (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Kararları Işığında), 1. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- XAVIER Delcros / BERTRAND Delcros, Fransa'da ve İngiltere'de İdarenin Sorumluluğu, Çev. Turgut Candan, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1984.
- YAŞAR Hasan Nuri: "İdarenin Sorumluluğuna İlişkin Düşünceler", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 66, S. 1, 2008, ss. 201-219.
- YAYLA Ahmet, İdarenin Kusursuz Sorumluluğu, 1. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- YILDIRIM Turan, "Sağlıkta İdarenin Sorumluluğu", Sunay Akyıldız, Ahmet Nezih Kök, Turan Yıldırım, Tıp Hukuku Atölyesi, 1. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014, s. 159-198.